

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
Pre-Trial Chamber
Chambre Préliminaire

- 2 -

**តាមការប្រជុំសវនាការ និងតាមការសម្រេចរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពី
ការបង្កើតឱ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្ម
ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ**

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ : ០០២/១៨-១១-២០១០-អវតក/អបជ (១៦)

នៅចំពោះមុខ :

- ចៅក្រម ត្រួត គឹមសាន, ប្រធាន
- ចៅក្រម Rowan DOWNING
- ចៅក្រម ន័យ ថុល
- ចៅក្រម Catherine MARCHI-UDRY
- ចៅក្រម ហួត ចុន្ទី

ឯកសារដើម	
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL	
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de réception):	
..... 15 / 12 / 2010	
ម៉ោង (Time/Heure):	
..... 11 : 08	
មន្ត្រីបញ្ជូនឯកសារ/Case File Officer/L'agent chargé du dossier:	
..... Ueh A-run	

កាលបរិច្ឆេទ :

ថ្ងៃទី ១៥ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០

សាធារណៈ

**សាលដីកាលើសំណើសុំឱ្យបកប្រែឯកសារទាំងអស់ ដែលលើកមកសំរេចក្នុង
ដីកាដីណោះស្រាយ**

សហព្រះរាជអាជ្ញា

ជនជាប់ចោទ

លោកស្រី ជា លាង

ខៀវ សំផន

លោក Andrew T. CAYLEY

មេធាវីតំណាងភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

សហមេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ

លោកស្រី ជេត វណ្ណឈី

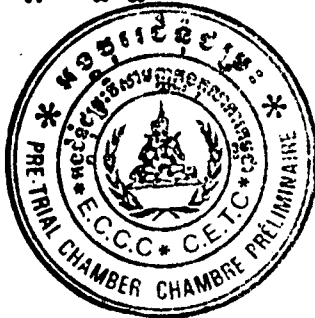
លោក ស សុវាណ

លោក វ៉ែន ពៅ

លោក Jacques VERGES

លោកស្រី ទី ស្រីនណា

លោក Philippe GRECIANO

លោក គឹម ម៉េងឃី

លោកស្រី ម៉ុច សុវណ្ណារី

លោក Martine JACQUIN

លោក Philippe CANONNE

លោកស្រី Fabienne TRUSSES-NAPROUS

លោកស្រី Elizabeth-Joelle RABESANDRATANA

លោកស្រី Annie DELAHIE

លោក នី ចាន់ឌី

លោក ឡា ជុនធី

លោកស្រី Silke STUDZINSKY

លោក គង់ ពិសី

លោក ហុង គឹមសួន

លោក យុង ផានិត

លោកស្រី សុិន សុវ៉ាន

លោក Mahdev MOHAN

លោកស្រី NGUYEN Lyma

លោកស្រី Marie GUIRAUD

លោក Patrick BAUDOIN

លោក Olivier BAHOUGNE

លោក Ferdinand DJAMMEN-NZEPPA

លោកស្រី Christine MARTINEAU

លោកស្រី Laure DESFORGES

លោកស្រី Isabelle DURAND

លោក Emmanuel ALTIT

លោក Emmanuel JACOMY

លោក Daniel LOSQ

សាលាដំបូងសាលាដំបូងសុំឱ្យបកប្រែឯកសារទាំងអស់ ដែលលើកមកសំអាតក្នុងកិច្ចការស៊ើបអង្កេត

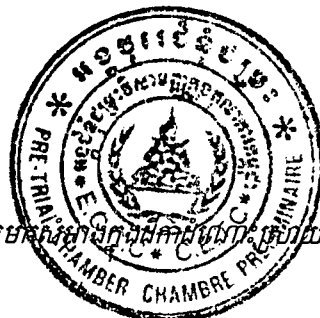
លោក Julien RIVET

លោក Pascal AUBOIN

លោកស្រី Françoise GAUTRY

លោក Barnabe NEKUIE

លោក ពេជ អង្គ

សាលាដំបូងសវនករសុំឱ្យបកប្រែឯកសារទាំងអស់ ដែលលើកមកសវនាការក្នុងករណីស៊ើបអង្កេត

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“អ.វ.ត.ក”) បានទទួលសំណើសុំឱ្យបកប្រែឯកសារទាំងអស់ ដែលលើកមកសំអាងក្នុងដីកាដោះស្រាយដែលបានដាក់ដោយមេធាវីការពារក្តីឱ្យខៀវ សំផន(“ជនជាប់ចោទ”)និង“សហមេធាវីការពារក្តី”នៅថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកាឆ្នាំ២០១០(“សំណើ”)។

I. ប្រវត្តិវិវាទ និងសេចក្តីសន្និដ្ឋាន

- ១. នៅថ្ងៃទី១៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានដាក់ដីកាដោះស្រាយ^១។
- ២. នៅថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ សហមេធាវីការពារក្តីបានដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ (“បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ”)។^២
- ៣. នៅថ្ងៃទី២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានបង្គាប់ឱ្យអង្គភាពបកប្រែភាសាធ្វើការបកប្រែជើងទំព័រទាំងអស់ក្នុងដីកាដោះស្រាយឱ្យទៅជាភាសាបារាំង ដោយត្រូវបញ្ចប់នៅត្រឹមថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០ (“ដីកាបស់ អបជ”)។^៣ ជើងទំព័រទាំងនេះត្រូវបានបកប្រែជាភាសាបារាំង តាមការបង្គាប់ និងបានជូនដំណឹងដល់សហមេធាវីការពារក្តី^៤ ផងដែរ។
- ៤. នៅថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០ សហមេធាវីការពារក្តីបានដាក់សំណើនេះ។ នៅក្នុងសំណើនេះ សហមេធាវីការពារក្តីសង្កេតឃើញថា ដីកាដោះស្រាយមានជើងទំព័រចំនួន ៥.៤១៩ ដែលជើងទំព័រទាំងនេះ “យោងលើឯកសារជាច្រើន ដែលមិនមានជាភាសាបារាំងក្នុងសំណុំរឿងឡើយ”។^៥

^១ សំណើសុំឱ្យបកប្រែឯកសារទាំងអស់ ដែលលើកមកសំអាងក្នុងដីកាដោះស្រាយ ថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០ អបជ១៦ ឯកសារលេខ ១ ERN ជាភាសាបារាំង ដែលជាភាសាដើម : 00624923-00624925 (“សំណើ”)។

^២ ដីកាដោះស្រាយ ថ្ងៃទី១៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារលេខ D427។

^៣ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារលេខ (“បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ”) ERN ភាសាដើមជាភាសាបារាំង : 00616891-00616920។

^៤ ដីកាបង្គាប់ដល់អង្គភាពបកប្រែទាក់ទងនឹងការបកប្រែជើងទំព័រនៃដីកាដោះស្រាយជាភាសាបារាំង និងការណែនាំដល់មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន ចុះថ្ងៃទី២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០ ERN 00618774 (“ដីកាបង្គាប់របស់ អបជ”)។

^៥ ដីកាដោះស្រាយ ដែលមានជើងទំព័រជាភាសាបារាំងត្រូវបានជូនដំណឹងដល់ភាគី នៅថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០ (ERNថ្មី : 00624132-00624921)។

^៦ សំណើ កថាខណ្ឌ៥។

សាលដីកាលើសំណើសុំឱ្យបកប្រែឯកសារទាំងអស់ ដែលលើកមកសំអាងក្នុងដីកាដោះស្រាយ

សហមេធាវីការពារក្តីស្នើសុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះណែនាំ និង/ឬបង្គាប់អង្គភាពបកប្រែឱ្យបកប្រែជា
បន្ទាន់នូវឯកសារទាំងអស់ ដែលលើកមកសំអាងក្នុងដីកាដោះស្រាយទៅជាភាសាបារាំង។

សហមេធាវីការពារក្តីដកស្រង់ទស្សនៈរបស់អ្នកជំនាញផ្នែកបកប្រែ^៧ និងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គ
បុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចអំពីសិទ្ធិ និង
កាតព្វកិច្ចរបស់ភាគីទាក់ទងនឹងការបកប្រែ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ (“សេចក្តីសម្រេចអំពី
សិទ្ធិទាក់ទងនឹងការបកប្រែ”)^៨ ដោយធ្វើការកត់សម្គាល់ជាពិសេសថា នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចអំពី
សិទ្ធិទាក់ទងនឹងការបកប្រែ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានធ្វើការបញ្ជាក់គាំទ្រសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទ “ក្នុង
ការទទួលបានការបកប្រែជាភាសាបារាំង (...) នូវភស្តុតាង ដែលដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះយកមក
ធ្វើជាមូលដ្ឋានសំអាង”^៩។ សហមេធាវីការពារក្តីសំអាងលើទស្សនៈរបស់អ្នកជំនាញ និងសេចក្តី
សម្រេចអំពីសិទ្ធិទាក់ទងនឹងការបកប្រែ ក្នុងការគាំទ្រអំណះអំណាងរបស់ខ្លួនថា “ចៅក្រមនៃអង្គបុរេ
ជំនុំជម្រះ និងអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង មិនអាចបិទបាំងទង្វើទាំងនេះដោយចេតនាឡើយដោយសារវា
អាចបណ្តាលឱ្យមានការបោកបញ្ឆោទយុត្តិធម៌ និងបណ្តាលឱ្យមានការបំភ័ន្តដល់ការវិនិច្ឆ័យក្តីនា
ពេលខាងមុខ”^{១០}។

៥. បន្ទាប់ពីបានពិចារណាថាតើអាចមានការប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍ភាគី ដោយការសម្រេចបញ្ហានេះ
ដោយគ្រាន់តែផ្អែកលើសំណើនេះតែមួយ ឬយ៉ាងណានោះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសន្និដ្ឋានថា សេចក្តី
សម្រេចនេះពុំមានផលប៉ះពាល់ដល់ភាគីណាទេ ទោះបីសេចក្តីសម្រេចនេះត្រូវបានធ្វើឡើង នៅមុន
ពេលទទួលបានចម្លើយតបណាមួយក៏ដោយ។

^៧ សំណើ កថាខណ្ឌ១ និង៧។

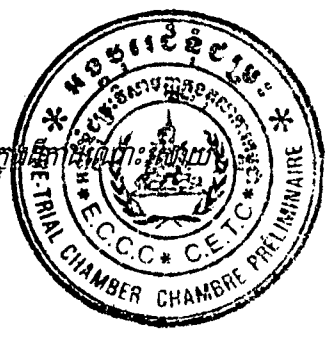
^៨ សំណើ កថាខណ្ឌ២ និង៣។

^៩ សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចអំពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ភាគីទាក់ទងនឹង
ការបកប្រែ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ A190/I/20 (“សេចក្តីសម្រេចអំពីសិទ្ធិទាក់ទងនឹងការបកប្រែ”)។

^{១០} សំណើ កថាខណ្ឌ ២។

^{១១} សំណើ កថាខណ្ឌ ៥។

សាលដីកាលើសំណើសុំឱ្យបកប្រែឯកសារទាំងអស់ ដែលលើកមកសំអាងក្នុងដីកាដោះស្រាយទៅជាភាសាបារាំង

II. សេចក្តីសង្កេតបឋម

- ៦. អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា រយៈពេលកន្លងមក អង្គជំនុំជម្រះបានដោះស្រាយអំពីសិទ្ធិរបស់ភាគីទាក់ទងនឹងការបកប្រែក្នុងដំណើរការនីតិវិធីនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក ជាច្រើនដងរួចហើយ^{១៦}។ ប្រការនេះបាននាំឱ្យមានការចេញសេចក្តីសម្រេចជាច្រើនទាក់ទងនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសាលារបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងការចេញសាលដីកាសម្រេចនេះ។ ជាបញ្ហាបឋម អង្គបុរេជំនុំជម្រះរំលឹកឡើងវិញថា នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចអំពីសិទ្ធិទាក់ទងនឹងការបកប្រែបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ជនជាប់ចោទមិនអាចទទួលយកបានឡើយ^{១៧}។ ដោយសារថា សេចក្តីសម្រេចអំពីសិទ្ធិទាក់ទងនឹងការបកប្រែផ្តោតជាសំខាន់លើភាពអាចទទួលយកបាននៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដែលបានដាក់ជូនអង្គបុរេជំនុំជម្រះ សេចក្តីសម្រេចចាំបាច់ត្រូវធ្វើការពិភាក្សាលម្អិតលម្អីលើដីកាសម្រេច ដែលជាដើមចមរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨ ដែលជាកម្មវត្ថុនៃសេចក្តីសម្រេចអំពីសិទ្ធិទាក់ទងនឹងការបកប្រែ (“ដីកាស្តីពីការបកប្រែ”)^{១៨}។
- ៧. នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេច និងសាលដីកាសាលា ដែលអង្គបុរេជំនុំជម្រះបានធ្វើឡើងទាក់ទងនឹងសិទ្ធិទទួលបានការបកប្រែ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានគាំទ្រដោយផ្ទាល់ និងប្រយោលលើការកំណត់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតក្នុងពេលចេញដីកាដំណោះស្រាយដែលបានលើកឡើងថា “ត្រូវមានការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេស នៅពេលការជូនដំណឹងពី ‘បទចោទប្រកាន់’ លើ [ជនត្រូវចោទ]”^{១៩}។ ការយកចិត្តទុកដាក់ពិសេសនេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទ ក្នុងការទទួលបានការជូនដំណឹងឆាប់រហ័សជាភាសាមួយ និងដោយលម្អិត អំពីប្រភេទ និងមូលហេតុនៃការចោទប្រកាន់មក

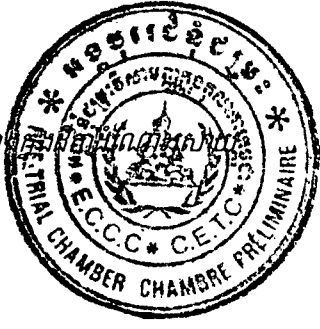
^{១៦} ឧទាហរណ៍ មើលនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចស្តីពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ភាគីទាក់ទងនឹងការបកប្រែ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ A190/II/9 សេចក្តីសម្រេចស្តីពីសិទ្ធិបកប្រែ សាលដីការបស់ អបជ។

^{១៧} សេចក្តីសម្រេចអំពីសិទ្ធិទាក់ទងនឹងការបកប្រែ កថាខណ្ឌ ៥០។

^{១៨} ដីកាសម្រេចស្តីពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ភាគីទាក់ទងនឹងការបកប្រែ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨ ឯកសារ A190 (“ដីកាស្តីពីការបកប្រែ”)។

^{១៩} ដីកាស្តីពីការបកប្រែ ទំព័រទី ៧។

សាលដីកាលើសំណើសុំឱ្យបកប្រែឯកសារទាំងអស់ ដែលលើកមកសម្រេច

លើខ្លួន។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានបញ្ជាក់ថា ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះនេះដើរ “តួនាទីសំខាន់នៅក្នុង នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដោយសារ បន្ទាប់ពីពេលចេញដីកានេះទៅ ជនត្រូវចោទអាចដាក់ជូននូវការកត់សម្គាល់ជាផ្លូវការពីអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់ ទាក់ទិននឹងបទចោទប្រកាន់ប្រឆាំងនឹងខ្លួន”^{១៦}។ ដោយទទួលស្គាល់ពីសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទក្នុងការទទួលបានការកាត់សេចក្តីដោយយុត្តិធម៌ និងយោងតាមដីកាមុនៗ^{១៧} របស់ខ្លួនទាក់ទងនឹងលក្ខណៈនៃដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងអង្គភាពបកប្រែភាសាបានសហការគ្នាដើម្បីធានាឱ្យបានថា ជនជាប់ចោទទទួលបានដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ និងភស្តុតាង ដែលដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះយកមកធ្វើជាមូលដ្ឋានសំអាង ក្នុងភាសាមួយដែលខ្លួនអាចយល់បាន។

៨. នៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ សហមេធាវីការពារក្តីដកស្រង់សេចក្តីសំអាងក្នុងដីកាស្តីពីការបកប្រែថា ជនជាប់ចោទមិនត្រឹមតែទទួលបានដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ដែលមានការបកប្រែជាលាយលក្ខណ៍អក្សរក្នុងភាសា ដែលខ្លួនអាចយល់បានប៉ុណ្ណោះទេ តែដីកានោះត្រូវតែជាភាសាបារាំងទៀតផង ពីព្រោះសហមេធាវីការពារក្តីបានជ្រើសរើសប្រើភាសាបារាំង យោងតាមមាត្រា ២.២ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក^{១៨}។ បន្ទាប់ពីបានទទួលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានធ្វើការពិចារណាយ៉ាងត្រឹមត្រូវពីសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទ ដូចមានរៀបរាប់ក្នុងកថាខណ្ឌបន្ទាប់ ក្នុងការសម្រេចចេញសាលដីការរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដោយធ្វើការណែនាំជាទម្រង់ដីកាបង្គាប់ ដល់អង្គភាពបកប្រែភាសា និងជាការណែនាំដល់សហមេធាវីការពារក្តីទាក់ទងនឹងការផ្តល់ថ្លៃបន្ថែមចំនួន១៥ថ្ងៃទៀតដើម្បីដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍។ ទាំងដីកាបង្គាប់ ទាំងសេចក្តីណែនាំក្នុងសាលដីការរបស់ អ.ប.ជ ធ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញពីទស្សនៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះថា ដីកាដោះស្រាយនេះត្រូវ

^{១៦} ដីកាស្តីពីការបកប្រែ ទំព័រទី ៨។

^{១៧} ដីកាស្តីពីការបកប្រែ ទំព័រទី ៨។

^{១៨} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ កថាខណ្ឌ ៦៩ ដោយធ្វើការដកស្រង់ដីកាស្តីពីការបកប្រែ។ សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក, អ.វ.ត.ក/០១/២០០៧/វិសោធនកម្មលើកទី៥ មាត្រា ២.២។

សាលដីកាលើសំណើសុំឱ្យបកប្រែឯកសារទាំងអស់ ដែលលើកមកសំណើឱ្យដីកាដោះស្រាយ

តែមានជាភាសាបារាំង រួមទាំងជើងទំព័រជាភាសាបារាំងផង ដើម្បីឱ្យអ្នកអានធ្វើការយោងលើ ឯកសារ ដែលមានជើងទំព័រត្រឹមត្រូវចំពោះឯកសារជាភាសាបារាំង ដែលបានដាក់ក្នុងសំណុំរឿង។

III. ការពិចារណាលើសំណើ

៩. នៅក្នុងសំណើរបស់ខ្លួន សហមេធាវីការពារក្តីដកស្រង់សេចក្តីសម្រេចស្តីពីសិទ្ធិទាក់ទងនឹងការ បកប្រែដើម្បីគាំទ្រដល់អំណះអំណាងថា ភស្តុតាង ដែលដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះយកមកធ្វើ ជាមូលដ្ឋានសំអាង ត្រូវតែបកប្រែទៅជាភាសាផ្លូវការផ្សេងទៀតរបស់តុលាការ តាមការជ្រើសរើស របស់ជនជាប់ចោទ។ មេធាវីការពារក្តីបញ្ជាក់ថា “សិទ្ធិរបស់លោកខៀវ សំផន “ក្នុងការទទួលបាន ការបកប្រែជាភាសាបារាំង (...) នូវភស្តុតាង ដែលដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះយកមកធ្វើជា មូលដ្ឋានសំអាង” ត្រូវបានបញ្ជាក់គាំទ្រពីអង្គបុរេជំនុំជម្រះរួចហើយ”^{១៥}។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ស្រប នឹងអំណះអំណាងនេះ ស្របតាមខ្លឹមសារនៃសេចក្តីសម្រេចអំពីសិទ្ធិទាក់ទងនឹងការបកប្រែ។ ទោះបី យ៉ាងនេះក្តី នៅក្នុងសំណើទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះឱ្យចេញសេចក្តីបង្គាប់ ឬការណែនាំ សហមេធាវី ការពារក្តីមិនបានបង្ហាញយ៉ាងដូច្នោះទេ កុំថាឡើយដល់ទៅបង្ហាញភស្តុតាងថា អង្គភាពបកប្រែភាសា បានច្រានចោលមិនអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចអំពីសិទ្ធិទាក់ទងនឹងការបកប្រែ។ ដីកាបង្គាប់របស់អង្គបុរេ ជំនុំជម្រះ ដែលអង្គភាពបកប្រែបានអនុវត្តតាមទាំងស្រុងនោះ មានកម្មវត្ថុបណ្តឹងដូចគ្នានឹងកម្មវត្ថុ បណ្តឹងនៃដីកាស្តីពីការបកប្រែ និងសេចក្តីសម្រេចអំពីសិទ្ធិទាក់ទងនឹងការបកប្រែ ហើយសាលដីកា នេះការពារផលប្រយោជន៍របស់ជនត្រូវចោទផងដែរ។ នៅពេលគ្មានភស្តុតាងពីមេធាវីការពារក្តី ដើម្បីបញ្ជាក់ថា អង្គភាពបកប្រែភាសាបានខកខានក្នុងការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនភ្លាមៗនោះ ដូចនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបដិសេធមិនទទួលយកសំណើនេះទេ ពីព្រោះសហមេធាវីការពារក្តីមិនបាន បង្ហាញថា អង្គភាពបកប្រែភាសាមិនបានដឹងពីកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន ឬមិនអនុវត្តតួនាទីរបស់ខ្លួន ទាក់ទងនឹងការបកប្រែឯកសារភស្តុតាង ដែលដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះយកមកធ្វើជាមូលដ្ឋាន សំអាង។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា ក្នុងកាលៈទេសៈពិសេសសម្រាប់ដីកាបង្គាប់ របស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះនេះ អង្គជំនុំជម្រះបានពិចារណាឃើញថា ការបកប្រែជើងទំព័រជាភាសា

^{១៥} សំណើ កថាខណ្ឌ ២។ សំណើបានដកស្រង់កថាខណ្ឌពេលនៃសេចក្តីសម្រេចស្តីពីសិទ្ធិទាក់ទងនឹងការបកប្រែ។ នៅក្នុង សេចក្តីសម្រេចនេះអង្គបុរេជំនុំជម្រះយោងដល់កថាខណ្ឌ ង.៤នៃដីកាស្តីពីការបកប្រែ។ សាលដីកាលើសំណើសុំឱ្យយកបកប្រែឯកសារទាំងអស់ ដែលលើកមកសំអាងក្នុងដីកាស្តីពីការបកប្រែ។

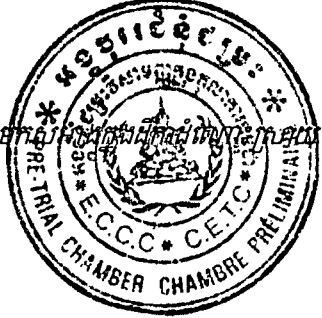
បារាំងគឺជាការចាំបាច់ ដើម្បីឱ្យសហមេធាវីការពារក្តីពិនិត្យដីកាដោះស្រាយ និងយល់ដឹងពីដំណើរការ ដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតប្រើប្រាស់ ដើម្បីសម្រេចចោទប្រកាន់ជនជាប់ចោទ និងបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ។ ប្រសិនបើសហមេធាវីការពារក្តីពុំមានជើងទំព័រក្នុងភាសាដែលខ្លួនយល់បានទេនោះ ពួកគាត់នឹងមានការលំបាកក្នុងការបង្កើតមូលដ្ឋានសម្រាប់ប្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំពោះបញ្ហាមួយចំនួន ដែលបើកផ្លូវឱ្យមេធាវីការពារក្តីប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ស្របតាមវិធានផ្ទៃក្នុង។ ដោយសារតែការលំបាកនេះ និងការកំហិតពេលវេលា ដែលបានចែងក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានចេញដីកាបង្គាប់នេះ។ ក្រៅពីជើងទំព័រទាំងនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះពិចារណាលើពាក្យ ភស្តុតាង ដែលដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះយកធ្វើជាមូលដ្ឋានសំអាង គឺជាឯកសារ ដែលប្រើសម្រាប់ទ្រទ្រង់សំអាងហេតុ និងសំអាងផ្លូវច្បាប់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ហើយអង្គជំនុំជម្រះនឹងពិចារណាឯកសារទាំងនេះនៅពេលសមស្របមួយ^{២០}។

១០. ដើម្បីសម្រួលដល់ការយល់ដឹងពីប្រព័ន្ធបកប្រែភាសាដែលកំពុងដំណើរការ និងនាំដល់ការសន្សំសំចៃសេដ្ឋកិច្ចតុលាការ អង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងធ្វើសេចក្តីសង្ខេបពីជំហររបស់ខ្លួន ចំពោះតួនាទីរបស់ភាគីទាំងអស់ទាក់ទងនឹងការបកប្រែឯកសារភស្តុតាង ដែលដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះយកមកធ្វើជាមូលដ្ឋានសំអាង។ សិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទក្នុងការទទួលបានការបកប្រែភស្តុតាង ដែលដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះយកមកធ្វើជាមូលដ្ឋានសំអាងជាភាសាបារាំង មិនមែនជាសិទ្ធិតម្រូវឱ្យបកប្រែឯកសារទាំងអស់ជាបន្ទាន់ ឬបកប្រែនៅមុនពេលចាប់ផ្តើមជំនុំជម្រះក្តីឡើយ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះរំពួកសហមេធាវីការពារក្តីថា បើទោះបីជាជនជាប់ចោទមានសិទ្ធិទទួលបានការបកប្រែឯកសារទាំងនោះក៏ដោយ ក៏សមាជិកនៃក្រុមមេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទចាំបាច់ត្រូវសហការឱ្យបានល្អក្នុងដំណើរការបកប្រែឯកសារទាំងនេះ^{២១}។ ពាក្យថា “សហការឱ្យបានល្អ” និង “ការគ្រប់គ្រងឱ្យបាន

^{២០} នៅក្នុងដីកាស្តីពីការបកប្រែ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតពិចារណាលើពាក្យថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃភស្តុតាងទាំងនេះ។ ដីកាស្តីពីការបកប្រែ ទំព័រទី ៧។ ជាងនេះទៀត យុត្តិសាស្ត្ររបស់ ICTY ដែលបានដកស្រង់ដីកាស្តីពីការបកប្រែ ក៏បញ្ជាក់ថា សិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទលើភាសានៃភស្តុតាង គឺជាសិទ្ធិដែលទាក់ទងនឹងការប្រើភស្តុតាងនៅដំណាក់កាលជម្រះក្តី។ ដីកាស្តីពីការបកប្រែ ទំព័រទី៧។

^{២១} ដីកាស្តីពីការបកប្រែ ទំព័រទី៥។

សាលដីកាលើសំណើសុំឱ្យបកប្រែឯកសារទាំងអស់ ដែលលើកកម្ពស់សិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទក្នុងការបកប្រែឯកសារ

ប្រសើរ” មិនត្រូវបានកំណត់ពីអត្ថន័យក្នុងដីកាស្តីពីការបកប្រែឡើយ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ដីកាស្តីពីការបកប្រែនេះមានបញ្ជាក់ពីការណែនាំមួយចំនួន ទាក់ទងនឹងដំណើរការ និងនីតិវិធីសមស្រប ដែលអាចឱ្យជនត្រូវចោទ “មានការយល់ដឹងពីសំណុំរឿងដែលចោទប្រកាន់ខ្លួន និងអាចការពារខ្លួនឯងបាន ជាពិសេសអាចបកស្រាយអំពីអង្គហេតុជូនតុលាការបាន”^{២២}។ នេះជា“លក្ខខណ្ឌដ៏សំខាន់” ដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានកំណត់ និងត្រូវតែបំពេញ នៅពេលភាគីទាំងអស់ ផ្នែករដ្ឋបាលរបស់អ.វ.ត.ក អង្គជំនុំជម្រះ និងអង្គភាពបកប្រែ ធ្វើការពិចារណាពីសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទ និងអង្គហេតុថា ជនជាប់ចោទពុំមានសិទ្ធិទទួលបានការបកប្រែគ្រប់ឯកសារទាំងអស់នៅក្នុងសំណុំរឿងជាភាសារបស់ខ្លួន និង/ឬភាសា ដែលមេធាវីការពារក្តីយល់បាននោះទេ^{២៣}។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះឯកភាពនឹងសំអាងហេតុរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតថា កិច្ចសហការល្អប្រសើររបស់សមាជិកទាំងអស់របស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី រួមមានតម្រូវការឱ្យសមាជិកទាំងនោះ (i) សហការគ្នាក្នុងអង្គភាពដើម្បីធ្វើឱ្យសមត្ថភាពភាសាវិទ្យារបស់ខ្លួនមានភាពប្រសើរឡើង (ii) វាយតម្លៃ និងបញ្ជូនឯកសារទាំងនោះទៅផ្នែកគ្រប់គ្រងតុលាការ ផ្នែកតាមអាទិភាពក្នុងការបកប្រែ និង (iii) សហការឱ្យបានសកម្មជាមួយនឹងផ្នែកគ្រប់គ្រងតុលាការ ដើម្បីគ្រប់គ្រងឯកសារដែលមានអាទិភាពក្នុងការបកប្រែ^{២៤}។ ជាងនេះទៀត ក្នុងករណីពិសេស ដែលតម្រូវឱ្យមានការបកប្រែជាភាសាទី៣ អង្គបុរេជំនុំជម្រះធ្វើការបញ្ជាក់ថា ដើម្បីការពារសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីប្រកបដោយយុត្តិធម៌ រួមទាំងការចៀសវាងការពន្យារពេលមិនចាំបាច់ អង្គបុរេជំនុំជម្រះធ្វើការណែនាំដល់ភាគីទាំងអស់ឱ្យធ្វើការពិចារណា ចៀសវាងការដាក់សំណើ ដែលមិនចាំបាច់ឱ្យបក

^{២២} ដីកាស្តីពីការបកប្រែ ទំព័រទី៧។

^{២៣} ដីកាស្តីពីការបកប្រែ ទំព័រទី៧ និង សេចក្តីសម្រេចអំពីសិទ្ធិទាក់ទងនឹងការបកប្រែ កថាខណ្ឌ ៤០ (បញ្ជាក់ថា “ទាំងច្បាប់អ.វ.ត.ក ទាំងវិធានផ្ទៃក្នុងពុំផ្តល់សិទ្ធិជាក់លាក់ដល់ជនត្រូវចោទក្នុងការទទួលបានការបកប្រែឯកសារទាំងអស់ នៅក្នុងសំណុំរឿង ទៅជាភាសារបស់ជនជាប់ចោទ ឬជាភាសារបស់មេធាវីការពារក្តីខ្លួនឡើយ ... ទោះបីថាភាសានោះជាភាសាផ្លូវការមួយក្នុងចំណោមភាសាផ្លូវការទាំងបីរបស់តុលាការក៏ដោយ ក៏វាពុំបង្កើតជាសិទ្ធិឱ្យជនត្រូវចោទក្នុងការទទួលបានការបកប្រែឯកសារទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿងរបស់ទៅជាភាសារបស់ខ្លួនឡើយ”។ សូមមើលផងដែរ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីសិទ្ធិបកប្រែ កថាខណ្ឌ៤១ ដល់កថាខណ្ឌ៤២។

^{២៤} ដីកាស្តីពីការបកប្រែ ទំព័រទី៦។

សាលដីកាលើសំណើសុំឱ្យបកប្រែឯកសារទាំងអស់ ដែលលើកឡើងក្នុងដីកាដោះស្រាយ

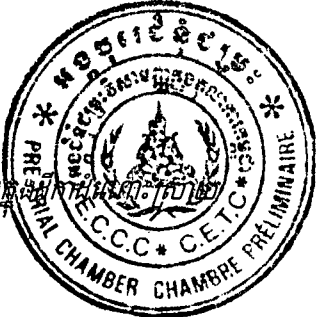
ប្រែទៅជាភាសាទី៣ ជាពិសេសត្រូវធ្វើការពិចារណាឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ពីសមត្ថភាពភាសាវិទ្យារបស់ ក្រុមមេធាវីការពារក្តី ធ្វើការស្នើសុំឱ្យបកប្រែតែឯកសារសង្ខេប តាមដែលអាចធ្វើបាន និងប្រើ ប្រាស់សេវារបស់អ្នកបកប្រែពេញម៉ោង និងផ្តល់ជូនដោយមិនគិតកម្រៃពីតុលាការ^{២៥}។ សហចៅ ក្រុមស៊ើបអង្កេតបានចាត់ទុកវិធានការទាំងនេះថា ជាមធ្យោបាយមួយ ឈានទៅសម្រេចបាននូវ ដំណើរការសហការ ដែលរឹងមាំ និងមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងការបកប្រែក្នុងដំណាក់កាល មុនអង្គសេចក្តី^{២៦}។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ស្របជាមួយនឹងសហចៅក្រុមស៊ើបអង្កេត ដែលលើក ឡើងថា “នៅពេលដែលសំណុំរឿងមកដល់អង្គជំនុំជម្រះ ភាគីជាតួនាទីរបស់អង្គជំនុំជម្រះក្នុងការរៀប ចំការចាត់ចែងសេចក្តីត្រូវការ នៃការបកប្រែសម្រាប់សវនាការនានា ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍ [នៃ កិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់អង្គជំនុំជម្រះ] និងសិទ្ធិទទួលបាននូវការកាត់ក្តីដោយយុត្តិធម៌”^{២៧}។

១១. អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់បន្ថែមទៀតថា សហមេធាវីការពារក្តីចាំបាច់ធ្វើការជ្រើសរើសដោយ ការកំណត់ និងធ្វើអាទិភាពសំណើបកប្រែក្នុងអង្គភាពរបស់ខ្លួន និងជាមួយអង្គភាពបកប្រែភាសា ចំពោះឯកសារទាំងឡាយណា ដែលត្រូវការបកប្រែជាចាំបាច់នៅពេលនេះ សម្រាប់រៀបចំការជំនុំ ជម្រះក្តី ពីព្រោះអង្គបុរេជំនុំជម្រះមិនមែនជាអង្គភាពសមស្របមួយ ដើម្បីចេញសេចក្តីណែនាំទៅ អង្គភាពបកប្រែភាសាលើបញ្ហានេះទេ និងជាពិសេស នៅពេលដែលមានតែសហមេធាវីការពារក្តីតែ ម្នាក់ឯងគត់ដឹងពីយុទ្ធវិធី ដែលខ្លួនចង់អនុវត្ត។

ហេតុដូច្នេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចជាឯកច្ឆ័ន្ទ ៖

បដិសេធ សំណើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះចេញដីកាបង្គាប់ ឬសេចក្តីណែនាំ ដើម្បីជំរុញឱ្យ អង្គភាពបកប្រែភាសាធ្វើការបកប្រែជាបន្ទាន់ នូវឯកសារទាំងអស់ ដែលត្រូវបានលើកមក សម្រាប់នៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ ជាភាសាបារាំង។

^{២៥} ដីកាស្តីពីការបកប្រែ ទំព័រទី៨ ដល់ទី៩។
^{២៦} មើលដីកាស្តីពីការបកប្រែ ទំព័រទី ៦។
^{២៧} ដីកាស្តីពីការបកប្រែ ទំព័រទី១១។

សេចក្តីសម្រេចនេះ មិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កាតព្វកិច្ចរបស់អង្គភាពបកប្រែភាសាក្នុងការបក
ប្រែឯកសារទាំងអស់ ដែលត្រូវបានលើកមកសម្រេចនៅក្នុងដីកាដោះស្រាយ ជាភាសា
បារាំងនោះទេ អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេចអំពីសិទ្ធិទាក់ទងនឹងការបកប្រែ។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១០

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

Rowan DOWNING

នីយ ថុន

Catherine MARCHI-UHEL

ប្រធាន វិជ្ជា ប្រធាន អង្គបុរេជំនុំជម្រះ